

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTER-HELYETTESÉNEK
16/1980. számú
INTÉZKEDÉSE**

A MINÓSÍTÉS MEGSZÜNT
2003. évi III. tv. 12/§
2005. 09. 20.

a hadkötelesek behívhatóságának és beoszthatóságának
elbírálásáról szóló 0022/1980. HM—BM számú
együttes miniszteri utasítás végrehajtásáról

Dr. Hellebrandt László

[Handwritten signature]

Budapest, 1980. évi december hó 29-én.

A honvédelmi miniszter és a belügyminiszter 0022/1980. számú együttes utasítás 7. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közbiztonsági miniszterhelyetttel egyetértésben, az érintett belügyi szervek feladatainak végrehajtása érdekében kiadom az alábbi

i n t é z k e d é s t :

1. A hadkötelesek behívhatóság és beoszthatóság szempontjából történő elbírálásával összefüggő feladatok megszervezése, koordinálása a Magyar Néphadsereg Vezérkara Mozgósítási és Hadkiegészítési Csoportfőnöksége, illetve a megyei hadkiegészítési és területvédelmi (Budapest Fővárosi Hadkiegészítő) Parancsnokság (a továbbiakban: hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokság) hatáskörébe tartozik. Az érintett belügyi szervek kötelesek a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok részére a szükséges segítséget, információt megadni, a feladatok végrehajtásában a meghatározott mértékben részt venni.
2. A Magyar Néphadsereg különleges katonai szervezeteihez, a BM Határőrséghez, valamint a tartalékos tiszti kiképzésre politikailag és erkölcsileg a legszilárdabb hadkötelesek hívhatók be. Az elbírálás szempontjait a Magyar Néphadsereg Vezérkari Főnöke 0057/1980. számú intézkedésének melléklete tartalmazza.
3. Az alapelbírálás egyszer, a sorévfolyam katonai nyilvántartásba vételének évében — 18 éves korban — történik. Az alapelbírálás során hozott döntés a hadkötelessel kapcsolatban érvényben marad egész hadkötelezettsége alatt. A döntés csak indokolt esetben, a hadköteles körülményeinek változása esetén, pótelbírálás útján kerülhet módosításra.

4. A hadkötelesek alapelbírálásához szükséges ellenőrzési anyagokat a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok szerzik be és gyűjtik össze.
- Sorozásnál: a bizottság elnöke az adatlapon levő adatokat egyezteti, arra a bizottság esetleges negatív véleményét, észrevételét rávezeti és aláírja;
 - az illetékes belügyi szervektől az 5. pont rendelkezéseinek megfelelően.
5. A hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok **március 20-ig** a hadkötelesek adatlapjainak két fénymásolt példányát a megyei, járási, városi, fővárosi kerületi rendőrkapitányságokként abc sorrendben, kísérfirattal küldik meg a megyei (budapesti) rendőr-főkapitánynak, aki az adatlap egyik fénymásolt példányát a közbiztonsági, a másik példányát az állambiztonsági helyettesének adja át intézkedésre, akik az ellenőrzést az alábbiak szerint végezzék:
- A közvetlen hozzátartozókról az Egységes Gépi Prioráló Rendszer „A”, „C” és „G” adattárából kell az előéleti adatokat beszerezni. **Ennek érdekében:**
 - a lekérdezéshez szükséges személyi adatok lyukszalagra való rögzítését a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok által március 1—31. közötti időszakra biztosított gépirók, a főkapitányságokon kijelölt helyiségekben végzik el;
 - a BM III/IV. Csoportfőnökség a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságokkal együtt biztosítsa, hogy az ilyen feladatra kijelölt gépirók megbízása lehetőleg állandó jellegű legyen, és a bizalmas beosztással szemben támasztott követelményeknek feleljenek meg;
 - a főkapitányságok adatátviteli alközpontjai a lekérdezést közvetlenül a GAO-val bonyolítsák le, az „A”, „C” adattár válaszát a közbiztonsági, a „G” nyilvántartását pedig az állambiztonsági helyettesnek továbbítsák.
 - Közbiztonsági feladatok:**
 - a budapesti, megyei rendőr-főkapitányságok bűnüldözési, népgazdasági és társadalmi tulajdonvédelmi osztályai a saját adattárukban ellenőrizték, hogy a behívásra tervezett hadkötelesekről saját tevékenységük, vagy közvetlen hozzátartozóik tevékenységére milyen terhelő adatok merültek fel. (A megküldött vélemény nem tartalmazhatja a BM állambiztonsági szervek adatait.);
 - az őrsök és körzeti megbízottak személyi és helyi ismereteik, valamint a rendelkezésre álló adataik alapján kizárólag a **kifogás alá eső személyekről** külön-külön készítsenek jelentést;
 - a rendőri szervek a jelentéseket, az adatlapokat a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságoknak **május 25-ig** küldjék meg. Az őrsöknek, körzeti megbízottaknak a hadkötelesekről „Környezettanulmány”-t —

az esetleges kiegészítő adatgyűjtésen kívül — készíteni **szigorúan tilos!** Amennyiben az ellenőrzés során állambiztonsági jellegű információ keletkezik, azt továbbításra át kell adni a megyei (budapesti) rendőr-főkapitány állambiztonsági helyettesének.

c) **Állambiztonsági feladatok:**

- a budapesti, megyei állambiztonsági szervek ellenőrzik, hogy a behívásra tervezett hadkötelesekről vagy azok közvetlen hozzátartozóiról milyen saját nyilvántartási, illetőleg olyan terhelő, kompromittáló adattal rendelkeznek, amelyek a nyilvántartásba vételhez nem elegendők, de a katonai beosztásoknál figyelembe kell venni;
- a kifogás alá eső személyekről külön-külön **május 25-ig** készítsenek jelentést, melyet az adatlapokkal együtt a BM III/IV—1. Osztályon keresztül a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokság elhárító tisztjének küldjenek meg.

6. A hadköteles korba belépő új évfolyamba tartozókat **nem kell külön ellenőrizni** a BM Adatfeldolgozó Csoportfőnökség Állambiztonsági Operatív és Bűnügyi Nyilvántartó osztályain. Az elbíráláshoz szükséges nyilvántartási adatok rendelkezésre bocsátása minden év **május 25-ig**, ezt követően a 11. pont rendelkezéseinek megfelelően történik;

- a) a BM Adatfeldolgozó Csoportfőnökség Bűnügyi Nyilvántartó Osztály (a továbbiakban: BNYO) a büntettek és veszélyes bűnözők nyilvántartásában szereplő sorköteles személyek kérdőjegyeit a lakcím szerint illetékes hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságoknak küldje meg;
- b) a BM Adatfeldolgozó Csoportfőnökség Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó Osztály az alap- és kutató nyilvántartásban szereplő sorköteles személyek kérdőjegyeit a BM III/IV—1. Osztályon keresztül az illetékes hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok elhárító tisztjeinek küldje meg;
- c) a nyilvántartásban szereplő hadkötelesek lakcím változása esetén a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok és elhárító tisztjeik a kérdőjegyeket az új lakcím szerinti hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságoknak, illetve elhárító tisztjeiknek küldjék meg.

7. **A BM III/IV. Csoportfőnökség (hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok elhárító tisztjei) feladata:**

- a) az állambiztonsági ellenőrzés eredményét az állambiztonsági érdekek figyelembevételével közölgék az elbírálást végző bizottsággal. A keletkezett állambiztonsági anyagokat a behívásig őrizték meg;
- b) az elhárító tisztek a BM Adatfeldolgozó Csoportfőnökség Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó Osztály kérdőjegyeit és az állambiztonsági szervektől beszerzett informá-

ciókat a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságoknak még betekintés céljából sem adhatják át.

8. A hadkötelesek elbírálását — valamennyi forrásból és összesített anyagok alapján — a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnok által megbízott bizottság végzi. A bizottság összetételét és feladatait a vonatkozó MNVKF intézkedés szabályozza. **A bizottság munkájában a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok elhárító tisztjei is vegyenek részt és biztosítsák jelen intézkedés 2. pontjában foglaltak maradéktalan megvalósítását.**

9. A közbiztonsági szervek részéről a bevonuló hadkötelesekről az ellenőrzés során keletkezett anyagokat, a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok bevonuláskor zárt borítékban (parancsnok s. k. felbontására jelöléssel) az átvevő útján, ha az nem érkezik, titkos küldeményként megküldik az illetékes katonai szervezet parancsnokának.

10. **A BM III/IV. Csoportfőnökség ezzel kapcsolatos feladata:**

a) a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok elhárító tisztjei, bevonulás után a rendelkezésükre álló állambiztonsági okmányokat 5 napon belül küldjék meg az érintett katonai szervezetek előljáró elhárító szerve vezetőjének;

b) a katonai elhárító szervek tanulmányozzák a részükre és a katonai szervezet parancsnokának megküldött anyagokat, s tegyék meg a szükséges preventív és egyéb ellenőrző intézkedéseket. A tanulmányozás eredményétől függően a parancsnokokkal, pártpolitikai szervekkel, együttesen határozzák meg az intézkedéseket a kifogásolt személyek fokozott nevelésére, a rendkívüli események és a bűncselekmények megelőzésére. A katonai elhárító szervek a sorállomány vonatkozásában csak operatív értékkel bíró anyagokat tárolhatnak.

11. **Egyes állandó jellegű belügyi feladatok az elbírált hadkötelesek hadkötelezettségük egész időszakában:**

a) a BNYO folyamatosan értesítse a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságokat azon hadkötelesekről — 18—28 éves korig —, akik időközben terhelő adattal nyilvántartásba (adattárba) kerülnek.

Ezt követően az 5/a. pontban meghatározott rend szerint 5 évenként — május 15-ig — a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokság által április 15-ig biztosított lyukszalag alapján adjon értesítést a különleges katonai szervezethez, a BM Határőrséghez lebiztosítottak, valamint a különleges katonai szervezetekhez be nem hívhatók, illetőleg azok közvetlen hozzátartozóik vonatkozásában a rendelkezésükre álló nyilvántartási adatokról.

A hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok a priuszlapokat (amelyen az adatokat közlik) az évfolyam tar-

talékállományba helyezésekor — tartalékos hadkötelesek esetében azonnal — megsemmisítik;

- b) a BM Adatfeldolgozó Csoportfőnökség Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó Osztály a nyilvántartásba kerülő hadkötelesekről az értesítést a BM III/IV—1. Osztályon keresztül az illetékes hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok elhárító tisztjeinek küldje meg, a besorolás esetleges megváltoztatása végett. Az elhárító tisztek az értesítésül szolgáló kérdőjegyet semmisítsék meg.
12. A katonai szervezetek elhárító tisztjei — a hatáskörileg illetékes vezetők engedélyével — a pótelbírálásra jogosult bizottságot tájékoztassák az időközben felmerült, az alapelbíráláskor hozott döntést megváltoztató körülményekről.
13. A BM Határőrség meghatározott területeire besorozottakat a határőr magasabbegység parancsnokságok együttműködve az illetékes katonai elhárító szervekkel, ismételten ellenőrzik és biztosítják, hogy oda alkalmatlanok ne kerüljenek behívásra. Az érintett belügyi szervek e feladat végrehajtásához a szükséges segítséget adják meg.
14. A jelen intézkedés rendelkezéseit kell alkalmazni a tartalékos tisztképzésre kiválasztandókra is.
15. Az intézkedés végrehajtása során biztosítani kell az egységes gyakorlatot, az érintett szervek folyamatos együttműködését. A jelen rendelkezésektől eltérő igények érvényesítését, átfedéseket, párhuzamos intézkedéseket megtiltom.
16. Ez az intézkedés kiadása napján lép hatályba, egyidejűleg a 022/1968. számú miniszterhelyettesi utasítás hatályát veszti. Az intézkedést a BM Országos Rendőr-főkapitányság, a BM III. Főcsoportfőnökség, a budapesti és a megyei rendőr-főkapitányságok operatív és közrendvédelmi állományával — a rájuk vonatkozó mértékben — ismertessék.

KARASZ LAJOS s. k.,
r. altábornagy
miniszterhelyettes

Felterjesztve: miniszter elvtársnak,
államtitkár elvtársnak.
Készült: 560 példányban.
Kapják: elosztó szerint.